

C. leerlingenhandleiding

inleiding

Het sectorwerkstuk staat voor de deur. Misschien heb je er al slapeloze nachten van, misschien lijkt het je de leukste opdracht van je hele opleiding. Eindelijk iets leren en maken over een onderwerp dat je zelf kiest! In deze handleiding kan je lezen wat er zoals bij komt kijken. Als je dat goed volgt, kan je met enthousiasme beginnen, blijft het werken aan het werkstuk 20 uur lang leuk en komt er ook nog een mooi eindresultaat!

Voordat aan het werkstuk begonnen kan worden is het belangrijk om eerst goed te weten wat het is, wat er van je verwacht wordt, hoe je er aan moet werken, enzovoort. Je docent kan dat allemaal vertellen. Als je nog wat extra voorbereiding wilt kan je ook de speciale handreiking raadplegen over het maken van een sectorwerkstuk. Deze handreiking is te vinden op internet bij www.vecon.nl. Je vindt informatie en oefeningen over de volgende zaken;

- wat het sectorwerkstuk is in het algemeen
- wat economische onderwerpen zijn
- wat voor werkstukken je kan maken
- hoe het logboek en beoordeling eruit ziet

voorbeeld sectorwerkstuk

Nu volgt een voorbeeld van het hele proces dat je door gaat lopen bij het maken van een sectorwerkstuk. Daarvoor wordt een stappenplan gevolgd.

Stappenplan voor het doen van onderzoek

Fase 1: De voorbereiding van het onderzoek

Stap 0: Met wie doe je het onderzoek?

Als je echt het liefste alleen werkt, dan kan en mag dat. De meeste leerlingen vinden het vaak fijner om samen met een klasgenoot te werken. Je kunt dan samen op pad, elkaar aanvullen enz. Het is ook goed om zo te leren samenwerken (taken verdelen en planning maken). Als je niemand weet of durft te vragen, kan je docent je wel helpen.

Voorbeeld:

Ik werk het liefst met een tweetal.

Stap 1: Hoe kies je een onderwerp?

Je kunt zelf een onderwerp bedenken dat je leuk vindt of iets zoeken in je economieboek.

Vraag jezelf af waarom je dit onderwerp kiest (je motivatie).

Vul het onderwerp in op je werkblad van het logboek.

Voorbeeld:

Ik heb altijd al graag een huisdier willen hebben. Het liefst een hond om mee te spelen, maar een kat lijkt me ook leuk. Je kunt er mee stoeien en knuffelen en ze hebben bijna altijd een goed humeur. Maar ze moeten ook verzorgd worden en kosten nogal wat geld en tijd. Over die kosten wil ik wel wat meer weten om te kijken of ik het van mijn zakgeld kan betalen. Ik wil dit uitzoeken voor een hond.

Stap 2: Hoe stel je de hoofdvraag en de deelvragen vast?

Stel de hoofdvraag.

Stel de hoofdvraag in de vorm van een verklarende vraag (Waarom? Waardoor?) en bespreek dit met je docent.

Vul de hoofdvraag in op je werkblad van het logboek.

Voorbeeld:
Wat zijn de kosten van het houden van een hond?

Bedenk deelvragen.

Kijk naar de hoofdvraag vanuit verschillende invalshoeken. Bedenk tenminste drie deelvragen. Deze vragen mogen meer een beschrijvende vorm hebben (Wanneer? Waar? Hoe?). Zet daarna de deelvragen in een logische volgorde.

Vul de deelvragen in op je werkblad van het logboek.

Voorbeeld:

Wat zijn de kosten van allerlei producten die nodig zijn voor de hond?

Wat zijn de kosten van allerlei voorzieningen die nodig zijn voor de hond?

Wat zijn de kosten van allerlei activiteiten met de hond?

Hoe ziet de verhouding eruit tussen de verschillende soorten kosten?

Bedenk een voorlopig antwoord op de hoofdvraag.

Dat kan natuurlijk nog geen precies antwoord zijn, maar het dwingt je vooraf vast na te denken in welke hoek je het antwoord zoeken moet. Dat helpt je bij het zoeken naar informatie.

Voorbeeld:

Ik ga als start een gesprek voeren met een buurtgenoot of familielid die een hond bezit. Hierdoor krijg ik allerlei ideeën over wat er komt kijken bij het houden van een hond. Als voorlopig antwoord maak ik een lijstje van producten, voorzieningen en mogelijke activiteiten.

TIP: Hou er goed rekening mee dat je bij alle bedragen rekening moet houden met de tijdseenheid. Het ene bedrag is eenmalig, het andere per maand of jaar.

Stap 3: *Hoe stel je een onderzoeksplan op?*

Maak een taakverdeling

Dit is nodig als je met iemand anders samen het werkstuk maakt. Wie gaat wat doen?

Vul de afspraken in op je werkblad van het logboek.

Maak een planning

Vraag aan de docent wanneer het onderzoek af moet zijn. Reken uit hoeveel lessen je aan het onderzoek kunt werken. Bedenk vervolgens in welke les je wat gaat doen en wat er buiten de les gedaan moet worden.

Vul je planning in op je werkblad van het logboek.

Stop het ingevulde werkblad in het logboek.

In dit logboek ga je bij de uitvoering in de volgende fase aantekeningen maken en verzamelde informatie bewaren. Elke keer als je aan het sectorwerkstuk hebt gewerkt, schrijf je op wat je gedaan hebt.

Leg na deze drie stappen het resultaat ter goedkeuring voor aan je docent

Fase 2: De uitvoering van het onderzoek

Stap 4: *Hoe verzamel en selecteer je informatie?*

Verzamel informatie

In het boek kan je wel iets vinden over soorten kosten, maar voor het verzamelen zal je op pad moeten gaan. Je kunt informatie over je

onderwerp op veel verschillende manieren verkrijgen: op zoek gaan in de bibliotheek, bellen naar instanties of mensen, bezoeken afleggen voor interviews of vragen en raadplegen van internet

Voorbeeld:

- ik ga eerst bij het FNB na of er literatuur over honden aanwezig is
- dan ga ik naar een dierenwinkel voor het vragen naar de prijzen van benodigde artikelen
- ik bel een dierenarts over de medische kosten van ziekten en inentingen e.d.
- ik ga of bel naar een hondenasiel voor kosten van verblijf
- ik zoek op internet over honden in het algemeen of hondenverenigingen in het bijzonder

Aanvullende vraag ik informatie bij:

- de gemeente (hondenbelasting)
- openbaar vervoer (reiskosten)
- particuliere servicebureaus (uitlaatservice, trimmen)
- hondenverenigingen (trainingen, verzorgingscursus)
- verzekeringsbedrijven (WA verzekering)
- internetsites:
 - www.hondenpagina.nl
 - www.doggynet.nl
 - www.ilse.nl (zoeken naar gegevens dierenartsen, winkels, hondenverenigingen e.d.)
 - www.geleidefonds.nl
 - websites van uitgeverijen van de methoden (praktische tips en begeleiding rond stappenplan en vaardigheden)

Maak uit de verzamelde informatie een selectie
Bekijk welke informatie bij welke deelvraag hoort

Stop de geselecteerde informatie in het logboek

Het is handig om per deelvraag een mapje in je logboek te maken, zodat je de informatie meteen bij de goede deelvraag hebt.
Maak steeds aantekeningen van wat je gedaan hebt.

Stap 5:

Hoe verwerk en orden je informatie?

Verwerk de informatie

Alle informatie die je nu hebt moet je op de juiste plaats bij elkaar gaan zetten.

Voorbeeld:

Voor een kostenoverzicht kan ik goed een Excel werkblad gebruiken. Ik noteer goed of de kosten per maand, week of jaar gegeven zijn.

Orden de informatie per deelvraag

Voorbeeld:

Ik maak voor elke deelvraag een apart Excel werkblad

Stop de verwerkte informatie in het logboek

Leg na deze vijf stappen het resultaat voor aan je docent

Stap 6

Hoe beantwoord je de hoofdvraag en de deelvragen?

Beantwoord de deelvragen

Hiervoor ga je de verzamelde informatie bestuderen en in een goede volgorde zetten.

Voorbeeld:

Ik maak een werkblad voor elke deelvraag en schrijf er ook een kort tekstje bij met de dingen die opvallend zijn. Dat kan zijn dat er posten zijn waar ik nooit aan gedacht had of dat iets veel duurder is dan ik verwacht had. Ik kijk ook meteen of een stuk van een antwoord een toelichting nodig heeft. Dat kan gaan om de manier waarop ik het berekend heb of als er iets speciaals met dat bedrag is.

Beantwoord de hoofdvraag

Bekijk de antwoorden op de deelvragen en bekijk hoe die antwoorden samenhangen met elkaar. Beantwoord nu de hoofdvraag en vergelijk dat met wat je in stap 2 als voorlopig antwoord had opgeschreven.

Voorbeeld:

Ik zet nu alle gegevens van de vier deelvragen achter elkaar en trek een paar conclusies over:

- de soorten kosten (eenmalig, incidenteel of regelmatig)
- de omvang van de totale kosten en hoe dat over de categorieën verdeeld is
- de dingen die erg opvallend zijn

Bepaal je eigen standpunt

Hier kan je iets opschrijven over de haalbaarheid om de kosten van een hond helemaal zelf te betalen met je zakgeld. Ook kan je wat proberen te zeggen of het verschil maakt wat voor een soort hond je hebt gekozen. Het kan ook leuk zijn om te berekenen wat de hond voor zijn hele leven kost.

Leg alles vast in het logboek

Fase 3: De presentatie van het onderzoek

Stap 7 Hoe presenteer je de onderzoeksresultaten?

Kies een presentatievorm

Dit kan het beste in overleg met de docent. Een mondelinge presentatie is goed mogelijk. Let dan op de volgende punten:

- stel vast hoe lang de presentatie mag duren
- vertel waar de presentatie over gaat
- vertel wat je in je onderzoek gedaan hebt
- vertel wat de onderzoeksresultaten zijn
- geef de conclusie van je onderzoek
- ga van tevoren oefenen (let op de tijd of je alles hebt wat je nodig hebt voor de presentatie en spreek duidelijk en rustig)

Spreek af hoe je de presentatie uitvoert als je met anderen samenwerkt

Voer de presentatie uit

Fase 4:

Stap 8:

De beoordeling van het onderzoek

Hoe beoordeel je het verloop en de resultaten van een onderzoek (product en proces)

bekijk wat goed en fout is aan het resultaat

Het kan zijn dat stukken van de deelvragen niet (goed) beantwoord zijn of de hoofdvraag niet helemaal beantwoord is.

Bekijk wat goed en fout ging tijdens het onderzoek

Beoordeel het onderzoek:

- Vond je het onderwerp leuk?
- Waren je deelvragen goed geformuleerd?
- Heb je de goede informatie geselecteerd?
- Hoe verliep de samenwerking?
- Klopte de planning?
- Ging de presentatie goed?

Gebruik bij de beantwoording van deze vragen de gegevens uit het logboek

Het kan zijn dat de docent hiervoor een evaluatieformulier heeft.

Bijlage A

Logboek sectorwerkstuk

Naam:

Samen met:

Onderwerp:

Hoofdvraag:

Wie (taakverdeling)	Wat (deelvragen)	Waar (bronnen)	Wanneer (planning / tijd)
.....	Deelvraag 1:
.....	Deelvraag 2:
.....	Deelvraag 3:
.....	Deelvraag 4:
.....	(andere deelvragen):
.....	Presentatievorm:	Presentatie op:

Vervolg bijlage A

Aantekeningen/opmerkingen: **Wie** heeft **Wat** en **Wanneer** gedaan?

Stap 4:

Wie	Wat	Wanneer

Stap 5:

Stap 6:
